

Craig Au Yeung

Hongkongin taidesarjakuvan johtohahmo

On yleisesti tiedossa, että Japanin sarjakuvamarkkinat ovat maailman suurimmat. Mutta muuallakin Aasiassa luetaan sarjakuvia. Esimerkiksi Hongkongin markkinat ovat arvoltaan 500 miljoonaa paikallista dollaria, noin 350 miljoonaa markkaa, vuodessa.

Harri Röpötti

Suurin osa hongkongilaisista sarjakuvista on väkivaltaista viihdettä ja muistuttaa japanilaista mangaa. Alkuvuodesta huolestuneet vanhemmat järjestivät jopa mielenosoituksen triadrikollisjengejä ihannoivia sarjakuvia vastaan.

Mutta viime aikoina valtavirran varjossa on alkanut orastaa myös taidesarjakuva. Se painottaa persoonallista sisältöä ja grafiikkaa aivan samoin kuin länsimainen 90-luvun vastineensa.

- Valtavirran manga-tyylistä sarjakuvaa myydään joka kioskillä. Vaihtoehtoinen tyyli alkoi kymmenisen vuotta sitten. Viimeisen kolmen tai neljän vuoden aikana sekin on alkanut menestyä vähäsen", Craig Au Yeung sanoo.

- Vuonna 1961 syntynyt taiteilija on julkaissut jo kymmenkunta omaa albumiaan sarjoista, joita useat lehdet julkaisevat strippeinä Hongkongin ohella Taiwanissa. Armatiltaan hän on graafikko.

- Pääosa elannosta tulee erilaisista mainos- ja kuvituspiirroksista. Lisäksi Craig kirjoittaa radioon ja lehtiin eri taitteita käsitteleviä kolumneja sekä fiktiota. Hänen piirtämänsä mainos- ja valistusjulisteet eivät ole Hongkongin kaduilla harvinaisia näkyjä.

- Pitää olla monipuolinen. Sarjakuvilla tienaa elannosta vain aamiaisen. Viime vuosi oli sekä hyvä että huono. Aasian talouslaman vuoksi lehdet ovat leikkaneet menojaan. Toisaalta ihmiset ovat alkaneet huomata taidesarjakuvan.

Huhtikuussa eräässä galleriassa oli esillä myös Craigin ja hänen isänsä yhteisnäyttely. Siinä oli limittäin Craigin sarjakuvia ja isän maisemapiirroksia. Craigin isä on syntynyt manner-Kiinassa, kuten useimmat hongkongilaiset.

- Isäni on tunnettu taidemaalari. Näyttelyssä halusin katsoa, mitä tapah-

tuu, kun työmme törmäävät. Halusin myös itse törmätä yhteen isäni kanssa.

Craig Au Yeungin sarjakuvat vaikuttavat kiinalaisemmilta kuin toimintasarjakuvat, jotka ainakin päältä katsoen voisivat olla yhtä hyvin japanilaisia. Toisaalta ne eivät ole korostetusti kiinalaisia, kuten manner-Kiinassa tai Taiwanissa tehdyt perinnetarinoihin pohjautavat sarjakuvat.

Craigin sarjakuvat ovat urbaaneja. Niiden aiheena ovat nykyaikaisten kaupunkilaisten ihmissuhteet ja ajatukset. Sisällön tyyli on outo filosofiselta maistuva huumori, joka tuo aavistuksenomaisesti mieleen buddhalaisuuden tai zeniläisyyden.

- En ole ollenkaan uskonnollinen enkä mikään sen alan akateemikko, mutta olen kyllä lukenut taosta ja zenistä. Niiden tapa lähestyä elämää kiinnostaa. Zen on miellyttävä filosofia, koska se ei tyrkytä eikä tuppaudu. Sekä zen että buddhalaisuus rohkaisevat rentoutumaan.

- Minulle huumori on villi juttu. Tahdon löytää oman tapani hahmottaa todellisuutta. Jultuni perustuvat arkipäivän tilanteisiin, joihin etsin uutta vääntöä ja näkökulmia. Toisaalta outo huumori on Hongkongille tyyppistä.

Oma lukunsa on Craigin sarjakuvien seksuaalisuus. Hänen pariskuntansa tuntuvat olevan sattumanvaraisesti samaa tai eri sukupuolta. Joskus

on jopa vaikea määrittellä, onko joku hahmo mies vai nainen. Seksiä Craigin sarjakuvissa on kuitenkin vähän.

- En tahdo saarnata tai tarjota ilmeisiä sanomia. Mutta seksuaalisuuskin on kiinnostanut minua kovasti. Minullekaan ei ole ollut aivan selvää, mikä kantani on. Nykyisin olen tosin pääsemässä siitä ohi.

- Iän myötä käsitykseni alkavat vaikiintua ja luotan itseeni enemmän. Samalla olen siirtynyt sarjakuvissani myös perinteisempään kerrontaan. Päämäärä on sama kuin alussa - yhdistää kirjoittaminen ja piirtäminen.

Viime vuonna Craig alkoi julkaista neljästi vuodessa ilmestyvää Cockroach-lehteä (Torakka), jossa muutkin Hongkongin vaihtotosarjakuvataiteilijat pääsevät esiintymään. Sen taso vaihtelee kovasti, mutta iso koko ja graafinen kokeellisuus tekevät siitä kiintoisan.

Hänen omien sarjojensa tapaan kaksikielisenä (kiina ja englanti) ilmestyvää lehteä on päätyntä myyntiin Suomeenkin, tamperelaiseen Kukuror-sarjakuvakauppaan.

- Minulla alkaa olla kokemusta julkaisemisesta, promootiosta ja sen sellaisesta. Cockroachilla haluan päästää muutkin hyödyntämään sitä. Mukana on ollut jo kymmeniä taiteilijoita, sarjakuvapiirtäjien ohella valokuvaajia ja graafisteja. ■

